
Å realisere håp i et hav av lidelse

BOKOVERSIKT

Denne nyttige lille boken er utgitt med finansiell støtte fra Health & Development International, og jeg fant den på Anders Seims skrivebord. Men den kan skaffes fra forlegger eller fra en større Internett-bokhandel.

Lymfatisk filariasis affiserer ca. 120 millioner mennesker på verdensbasis og forårsaker store lidelser. Verdens helseorganisasjon rangerer den som en god nummer to som årsak til funksjonshemming verden over, og WHO vedtok i 1997 målet om å utrydde sykdommen. En global allianse støtter utryddelsesprogrammer i ca. halvparten av verdens 80 endemiske land. Medikamenter som dreper mikrofilaria og holder blodet fritt for dem i inntil ett år, er nå tilgjengelige og hindrer videreføring av infeksjon. Legemiddelgigantene GlaxoSmithKline og Merck & Co har bidratt med sjenerøse donasjoner av medikamentene ivermectin, diethylcarbamazine og albendazole.

Kort rekapitulering: Lymfatisk filariasis skyldes lymfeparasittene *Wuchereria bancrofti*, *Brugia malayi* og *B. timori*. Mygg er vektor. Sykdomsmanifestasjoner er lymfødem, elefantiasis, hydrocele og andre genitale. På grunn av vanskene med den personlige hygiene er disse ofte illeluktende. Lidelsen rammer pasientens verdighet og undergraver selvrespekten.

Dr. Dreyer og kollegene hennes startet klinisk forskning i Recife i Brasil i 1980-årene, og denne har kommet til å forandre både tenkningen omkring og den kliniske behandlingen av lymfødem. Den foreliggende praktisk-kliniske veiledningen baserer seg på forfatterens personlige erfaringer med titusenvis av pasienter og en imponerende basalkunnskap ervervet av den samme forskergruppen. Det er ingen klisjé når denne manualen understreker behovet for å behandle hele mennesket. Det bekrefter bl.a. etableringen av såkalte Hope clubs. Hensikten med disse klubbene er å gi pasientene opplæring, motivasjon og entusiasme til å vedlikeholde en effektiv, lite kostnadskrevende og hensiktsmessig selvbehandling for lymfødem. Gjennom gruppedeltakelse og støtte blir pasientene oppmuntret til selv å ta ansvar for suksess eller svikt i egenbehandling og å gjøre det beste ut av egne ressurser.

Noe av det viktigste helsearbeiderne kan bidra med, er å gi pasientene realistisk håp. Pasientene er selv ansvarlig for egen behandling, understreker forfatterne igjen og igjen.

Målgruppen for denne boken er helsearbeidere med moderat opplæring og prosjektansvarlige i filariasisendemiske områder. Jeg vil tro alle som ser pasienter i slike områder, vil ha nytte og glede av de mange praktiske rådene. Teksten er rikt illustrert med fargefoto og forklarende tegninger. Bakre omslagsside holder en vannfast fotoguide til stadieinndelingen og behandlingen i disse, pluss pasientfolderen *New hope*.

For alle som praktiserer i områder med endemisk lymfatisk filariasis, vil dette være en svært kjærkommen tilvekst til håndbiblioteket. For alle oss andre inngir det håp å få demonstrert praktisk klinikk og forskning hånd i hånd og offentlige og private ressurser i vellykket samstemmig sykdomsbekjempelse på et så forsømt område.

BeritOlsen

Den internasjonale Røde Kors-komiteen

Bagdad

Irak

Publisert: 10. oktober 2002. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 22. mars 2026.